

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Europos teisminis atlasas civilinėse bylose>Ieškiniai dėl nedidelių sumų Ieškiniai dėl nedidelių sumų

Portugalija

25 straipsnio 1 dalies a punktas. Kompetentingi teismai

Vietos civilinių bylų teismai ir bendrąją jurisdikciją turintys teismai.

25 straipsnio 1 dalies b punktas. Ryšio priemonės

Registruotu laišku, faksu ir elektroninėmis duomenų perdavimo priemonėmis.

25 straipsnio 1 dalies c punktas. Valdžios institucijos ar organizacijos, teikiančios praktinę pagalbą

DGAJ – Teisingumo vykdymo generalinis direktoratas (<http://www.dgaj.mj.pt/DGAJ/sections/home>).

25 straipsnio 1 dalies d punktas. Elektroninio įteikimo ir ryšio priemonės ir būdai pareikšti sutikimą jas naudoti

Prieinamos tokios ryšio priemonės:

elektroninis pranešimas per IT sistemą, kuria palaikomas teismų darbas, URL <https://citus.tribunaisnet.mj.pt/habilus/myhabilus/Login.aspx>, jei šalis paskyrė teisėtus atstovus. Šiuo tikslu teisėtas šalies atstovas pirmiausia turi kreiptis dėl registracijos į įstaigą, kuriai pavesta valdyti prieigą prie IT sistemos (Civilinio proceso kodekso 132 straipsnio 1 ir 3 dalys, 247 ir 248 straipsniai, ir 2013 m. rugpjūčio 26 d. ministro įgyvendinamojo nutarimo Nr. 280/2013 (*Portaria*) 3, 5, 25 ir 26 straipsniai);

pranešimas registruotu laišku, siunčiamas į šalies gyvenamąją vietą ar būstinę arba pranešimams gauti pasirinktu adresu, jei šalis nėra paskyrusi teisėto atstovo (Civilinio proceso kodekso 249 straipsnis).

25 straipsnio 1 dalies e punktas. Asmenys arba profesijų atstovai, įpareigoti priimti įteikiamus dokumentus arba kitų formų susirašinėjimą elektroninėmis priemonėmis

Teisėti atstovai, teisėjai, prokurorai ir teismo pareigūnai per IT sistemą, kuria palaikomas teismų darbas (

<https://citus.tribunaisnet.mj.pt/habilus/myhabilus/Login.aspx>) (2013 m. rugpjūčio 26 d. ministro įgyvendinamojo nutarimo Nr. 280/2013 3 ir 5 straipsniai).

Jei tai yra teisėti atstovai, pirmiausia jie turėtų kreiptis dėl registracijos į įstaigą, kuriai pavesta valdyti prieigą prie IT sistemos. Pažymėtina, kad sistemoje patvirtinama pranešimo pateikimo data ir preziumuojama, kad tai yra atlikta trečią dieną nuo pranešimo parengimo arba alternatyviai – pirmąją darbo dieną, einančią po tos dienos (Civilinio proceso kodekso 247 ir 248 straipsniai).

Jei šalis nepaskyrė teisėto atstovo, pranešimai siunčiami registruotu laišku į šalies gyvenamąją vietą ar būstinę arba pranešimams gauti pasirinktu adresu. Preziumuojama, kad pranešimas pateiktas trečią dieną nuo registracijos dienos arba alternatyviai – pirmąją darbo dieną, einančią po šios dienos (Civilinio proceso kodekso 249 straipsnio 1 dalis).

25 straipsnio 1 dalies f punktas. Teismo mokesčiai ir mokėjimo būdai

• Jei atitinkama suma neviršija 2 000,00 EUR: 102 EUR (1 apskaitos vienetas);

• jei suma viršija 2 000,00 EUR, tačiau neviršija 5 000,00 EUR: 204 EUR (2 apskaitos vienetai).

Jei paaiškėja, kad byla labai sudėtinga, teisėjas gali nuspręsti išlaidas apskaičiuoti taip:

• jei atitinkama suma neviršija 2 000,00 EUR: 153 EUR (1,5 apskaitos vieneto);

• jei suma viršija 2 000,00 EUR, tačiau neviršija 5 000,00 EUR: 306 EUR (3 apskaitos vienetai).

(Proceso išlaidų reglamento, patvirtinto 2008 m. vasario 26 d. Dekretu įstatymu Nr. 34/2008, su paskutiniais pakeitimais, 6 straipsnio 1 ir 5 dalys).

Jei pagal Reglamento (EB) Nr. 1896/2006 17 straipsnio 1 dalies a punktą, taikant Europos mokėjimo įsakymo procedūrą, atsakovas pateikia prieštaravimo pareiškimą ir teismo procesas tęsiasi, vykdam šį procesą sumokėta suma mažinama proceso išlaidų suma, kurią ieškovui reikia sumokėti pagal Europos ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrą.

Gali būti mažinama 102 EUR (1 apskaitos vienetas) arba 153 EUR (1,5 apskaitos vieneto). (Proceso išlaidų reglamento, patvirtinto 2008 m. vasario 26 d. Dekretu įstatymu Nr. 34/2008, su paskutiniais pakeitimais, 7 straipsnio 6 dalis).

Tuo atveju, kai yra priešieškiny, išlaidoms apskaičiuoti su abiem ieškiniiais susijusi suma sudedama, todėl gali susidaryti iki 10 000,00 EUR suma. Kai ieškinių sumos siekia 8 000,01–10 000,00 EUR, taikomi 3 apskaitos vienetai (306,00 EUR), o kai bylos labai sudėtingos – 4,5 apskaitos vieneto (459,00 EUR). Reikėtų pažymėti, kad tais atvejais, kai su ieškiniiais susijusi suma yra 5 000,01–8 000,00 EUR, taikomi 2 apskaitos vienetai (204,00 EUR), o kai bylos labai sudėtingos – 3 apskaitos vienetai (306,00 EUR) (Proceso išlaidų reglamento, patvirtinto 2008 m. vasario 26 d. Dekretu įstatymu Nr. 34/2008, su paskutiniais pakeitimais, 11 straipsnis, kartu su Civilinio proceso kodekso 145 straipsnio 5 dalimi, 530 straipsnio 2 dalimi, 299 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir 297 straipsnio 2 dalimi).

Priimtinas mokėjimo būdas yra banko pavedimas.

25 straipsnio 1 dalies g punktas. Apskundimo procedūra ir teismai, kompetentingi nagrinėti skundą

Apeliacinis skundas yra priimtinas tik Civilinio proceso kodekso 629 straipsnio 2 dalyje arba 696 straipsnyje numatytais atvejais.

Todėl pagal Civilinio proceso kodekso 629 straipsnio 2 dalį, nepaisant bylos vertės ir pralaimėjusios šalies patirtų nuostolių, apeliacinį skundą visada galima paduoti:

a) dėl tarptautinės jurisdikcijos, dalykinės jurisdikcijos ir hierarchinės jurisdikcijos taisyklių pažeidimo, arba jeigu yra prieštaravimas galutiniam teismo sprendimui;

b) dėl sprendimų, priimtų bylose, kurių vertė arba susijusios sumos viršija teismo, kuriame buvo pateiktas ieškiny, nustatytą vertės ribą;

c) dėl sprendimų, priimtų toje pačioje teisėkūros srityje tuo pačiu esminiu teisės klausimu, jei jie prieštarauja vienodai Aukščiausiojo Teisingumo Teismo praktikai;

d) dėl apeliacinio teismo sprendimo, kuris prieštarauja kitam to paties ar kito apeliacinio teismo sprendimui toje pačioje teisėkūros srityje tuo pačiu esminiu teisės klausimu, ir dėl kurio negalima paduoti įprasto apeliacinio skundo, susijusio su kitomis priežastimis nei teismo nustatyta vertės riba, nebent teismo sprendimas priimtas nurodant vienodą jį atitinkančią teismo praktiką“.

Pagal Civilinio proceso kodekso 696 straipsnį įsiteisėjęs sprendimas gali būti peržiūrėtas tik tokiais atvejais:

a) kitu įsiteisėjusiu sprendimu patvirtinta, kad sprendimas priimtas, nes teisėjas, vykdydamas savo pareigas, padarė pažeidimą;

- b) nustatoma, kad rašytiniai įrodymai, oficialūs parodymai teisme arba eksperto ar arbitro išvada yra klaidinga, ir bet kuriuo iš šių atvejų tai galėjo būti lemiamas veiksnys priimant peržiūrėtiną sprendimą, ir klausimas nebuvo aptartas nagrinėjant bylą, kurioje priimtas toks sprendimas;
- c) pateikiamas dokumentas, apie kurį šalis nežinojo arba kuriuo ji negalėjo pasinaudoti byloje, kurioje priimtas peržiūrėtiną sprendimas, ir kurio savaime pakanka siekiant pakeisti sprendimą pralaimėjusios šalies naudai;
- d) prisipažinimas, atsisakymas arba susitarimas, kuriuo grindžiamas sprendimas, negalioja arba gali būti pripažintas negaliojančiu;
- e) veiksmas atliktas ir įvykdytas už akių, nedalyvaujant atsakovui, ir įrodoma, kad šaukimas į teismą nebuvo išsiųstas arba išsiųstas šaukimas negalioja;
- f) jis yra nesuderinamas su galutiniu tarptautinės apeliacinės institucijos sprendimu, teisiškai privalomu Portugalijos valstybei;
- g) ginčas buvo grindžiamas šalių imituotu veiksmu ir teismas, nepastebėjęs, kad buvo sukčiauta, nepasinaudojo jam pagal 612 straipsnį suteiktais įgaliojimais.

Pagal Civilinio proceso kodekso 638 straipsnio 1 dalį terminas apeliaciam skundai paduoti yra 30 dienų nuo pranešimo apie sprendimą.

Pagal Civilinio proceso kodekso 697 straipsnio 2 ir 3 dalis neleidžiama paduoti prašymo atlikti peržiūrą neeilinėmis aplinkybėmis, jeigu nuo galutinio sprendimo praėjo daugiau kaip penkeri metai. Tokio skundo padavimo terminas yra 60 dienų, skaičiuojamų:

- i) jei taikomas 696 straipsnio a punktas – nuo galutinio sprendimo, kuriuo grindžiama peržiūra, dienos;
- ii) i) jei taikomas 696 straipsnio f punktas – nuo sprendimo, kuriuo grindžiama peržiūra, įsiteisėjimo dienos;
- iii) kitais atvejais – nuo tada, kai apeliantas gavo dokumentą arba buvo informuotas apie aplinkybę, kuria grindžiama peržiūra;
- iv) jei taikomas 696 straipsnio g punktas – apeliacinio skundo padavimo terminas yra dveji metai, skaičiuojami nuo tos dienos, kai apeliantai pranešama apie sprendimą, nepažeidžiant minėto penkerių metų termino.

Teismai, turintys jurisdikciją nagrinėti apeliacinį skundą, yra *Tribunais de Relação* (apeliaciniai teismai) Civilinio proceso kodekso 629 straipsnio 2 dalyje nurodytomis aplinkybėmis, ir teismai, priėmę peržiūrėtiną sprendimą, kaip nurodyta a punkte, Civilinio proceso kodekso 696 straipsnyje numatytais aplinkybėmis.

25 straipsnio 1 dalies h punktas. Teismo sprendimo peržiūros procedūra ir tokią peržiūrą atlikti kompetentingi teismai

Apeliacinis skundas paduodamas teisme, priėmusiame peržiūrėtiną sprendimą, ir apeliantas turi nurodyti faktines aplinkybes, sudarančias apeliacinio skundo pagrindą. Paduodamas apeliacinį skundą, apeliantas turi pateikti pažymą dėl sprendimo ar dokumento, kuriuo grindžiamas prašymas (Civilinio proceso kodekso 697 straipsnio 1 dalis ir 698 straipsnis).

Teismai, turintys jurisdikciją nagrinėti apeliacinį skundą, yra teismai, priėmę a punkte nurodytą peržiūrėtiną sprendimą.

25 straipsnio 1 dalies i punktas. Priimtinos kalbos

Anglų, prancūzų ir ispanų.

25 straipsnio 1 dalies j punktas. Valdžios institucijos, kompetingos veikti vykdymo užtikrinimo srityje

Juizos de execução (vykdymo bylų teismai) turi jurisdikciją vykdymo srityje. Jei vykdymo bylų teismų nėra, jurisdikciją turi vietos civilinių bylų teismai ir bendrosios kompetencijos teismai.

Jeigu vykdomi Portugalijos teismų priimti sprendimai, vykdymo prašymas pateikiamas byloje, kurioje priimtas sprendimas (Civilinio proceso kodekso 85 straipsnio 1 dalis). Vykdymo prašymas, lydimieji dokumentai ir sprendimo kopija skubiai siunčiama vykdymo bylą nagrinėjančiam teismui, turinčiam jurisdikciją, jei toks teismas yra (Civilinio proceso kodekso 85 straipsnio 2 dalis).

Jei sprendimas priimtas kitoje valstybėje narėje, jurisdikciją turi atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos teismas (Civilinio proceso kodekso 90 straipsnis).

Paskutinis naujinimas: 05/11/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.